

Η κατάργηση του πόνου και του θανάτου (Αρχιμανδρίτης Ιερώνυμος Νικολόπουλος, Α΄ Γραμματεύς - Πρακτικογράφος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος)

/ [Πεμπτουσία](#)

Σε όποια γωνιά του πλανήτη κι αν στραφείς, τα μάτια αντικρίζουν πόνο, θλίψη, πίκρα. Κι αυτά με τη σειρά τους γεννούν σκληρότητα, κατάθλιψη, απαισιοδοξία. Ο άνθρωπος έχει ξεχάσει τι σημαίνει χαρά, ή καλύτερα, όπως και τόσα άλλα πράγματα, έχει ξεχάσει να τη ζει προσπαθώντας να τη μελετήσει, αναλύσει, κατανοήσει. Βιώνει όμως και αισθάνεται το μεγάλο κενό της απουσίας της, σε σημείο που να πιστεύει ότι αυτό είναι η μοναδική εμπειρία της ζωής, η μονή αλήθεια, η κυρίαρχη

πραγματικότητα. Δεν μπορεί να ζήσει έξω από αυτό στο οποίο έχει συνηθίσει, γι' αυτό και δεν αναγνωρίζει τη χαρά ακόμη κι όταν τη συναντά, μάλλον δε την προσπερνά μην πιστεύοντας στη χειροπιαστή ύπαρξή της.

Έχουμε μάθει να ζούμε στον πόνο σαν κάτι απόλυτα φυσιολογικό. Κι έχουμε χορτάσει τόσο κλάμα, ώστε η πίκρα του άλλου, ακόμη και με μεγάλη ένταση και εκφραστικότητα αποτυπωμένη, να μην είναι τίποτε άλλο για τους περισσότερους παρά ένα ακόμη τηλεοπτικό πλάνο, ίσως άξιο σχολιασμού και επιβράβευσης για την καλλιτεχνικότητά του. Η αλήθεια είναι ότι ο άνθρωπος του 21ου αιώνα έχει πολλές αφορμές για να πικραίνεται, άπειρες ευκαιρίες για να λυπάται και δυσαρίθμητους λόγους για να θλίβεται. Αλλά εξίσου αλήθεια είναι ότι πολλές φορές εφευρίσκει λόγους για να βυθιστεί στην αυτολύπηση, παραπονούμενος ακόμη και χωρίς αιτία, κυριαρχούμενος από την αίσθηση του μονίμως αδικημένου. Κοντά σ' αυτά και η αίσθηση του ανικανοποίητου, η οποία -παρά τα όποια επιτεύγματα του πολιτισμού μας-χειραγωγεί τον άνθρωπο σε υποχείριο της άρνησης, της απόρριψης, της αδιαφορίας...

Ο Χριστός καταργεί τον θάνατο

Σε μια άσημη πόλη της Ιουδαίας, την Ναϊν, εξελίσσεται μια σκηνή αρκετά συνηθισμένη τα χρόνια εκείνα. Κάποιος νέος είχε πεθάνει και, όπως συνήθως συμβαίνει στις κηδείες των νέων, πλήθος κόσμου, ακολουθούσε την εξόδιο πομπή. Το τραγικό στην περίπτωση εκείνη έγκειται στο ότι ο νεαρός ήταν ο μονάκριβος γιός μιάς χήρας, η οποία με τον θάνατο του έμενε ολομόναχη στη ζωή, ίσως και απροστάτευτη. Γι' αυτό και η γυναίκα εκείνη είχε πραγματικούς λόγους να κλαίει πολύ, τόσο για το μονάκριβο παιδί της, όσο και για τον εαυτό της. Ίσως να ήταν και η μοναδική που έκλαιγε πραγματικά μιάς που -όπως συμβαίνει σε τέτοιες περιπτώσεις- η κοινωνική συμβατικότητα, ο καθωσπρεπισμός, ακόμη και η ευγένεια επιβάλλουν στους ανθρώπους συμπεριφορές όχι πάντα ειλικρινείς, αλλά εξωτερικές, ίσως και επιφανειακές, που κυριαρχούνται μεν από ένα συναισθηματισμό, αλλά πάντως με όρους και όρια. Οι περισσότεροι, ίσως αμυνόμενοι ψυχολογικά, επικαλούνται ότι «η ζωή συνεχίζεται» και σπεύδουν να ξεχάσουν το όποιο θλιβερό συμβαίνει στον άλλον, εγκλωβισμένοι στην εγωκεντρική θεώρηση του κόσμου, προσπαθώντας να «ξορκίσουν» το «κακό» μην τυχόν και πάθουν το ίδιο. Λίγοι μπορούν να συμπαρασταθούν πραγματικά, κάνοντας τον πόνο του άλλου δικό τους, συμπάσχοντας ουσιαστικά.

Και εκεί που η εξόδιος πομπή είχε πάρει τον δρόμο της προς το κοιμητήριο, ένας άγνωστος τους σταματά απευθυνόμενος στη μητέρα μ' έναν τόνο προστακτικό. «Μην κλαίς». Ποιος τον είχε καλέσει; Κανείς. Ο μόνος φιλόνητος Κύριος είχε προσέλθει μόνος του, εκεί που ψηλαφούσε τον πόνο του πλάσματός του για να καταργήσει τον πόνο. Αξιοπρόσεκτο το ότι απευθύνεται στη χήρα μάνα του νεκρού. Όλοι γύρω της κλαίγανε. Κι όμως, ο Χριστός μόνο σ' αυτή λέει να μην κλαίει, μάλλον γιατί μόνον αυτή έκλαιγε πραγματικά, καθώς μόνη βίωνε τον πόνο στα κατάβαθα της ψυχής της. Και δεν την προστάζει να σταματήσει το κλάμα για να της απευθύνει λόγους παρηγορητικούς, αλλά για να της κάνει το ανέλπιστο θαύμα, να της αναστήσει το παιδί της και να μεταστρέψει τον πόνο σε ξέφρενη χαρά και ανακούφιση.

Το Ευαγγέλιο δεν μας διηγείται τη συνέχεια. Πέραν του ότι σημειώνει πως «έδωκεν αυτόν τη μητρι αυτού» και πέραν των εντυπώσεων που περιγράφει ότι

δημιουργήθηκαν σε όλη την Ιουδαία και τα περίχωρά της, δεν καταγράφει συμπεριφορές ευγνωμοσύνης της μητέρας και του παιδιού της προς τον Χριστό. Περιγράφει το θαύμα της ανάστασης του γιού της χήρας της Ναίν, ως κατάργηση του πόνου της χαροκαμένης χήρας.

Η αναίρεση του πόνου

Αν η ανάσταση της κόρης του Ιαείρου έγινε για να αναδειχθεί ο Χριστός μας ως νικητής του θανάτου, αν η ανάσταση του Λαζάρου έγινε για να τον προσδιορίσει ως νικητή της φθοράς, η ανάσταση του μονογενούς υιού της χήρας της Ναίν γίνεται για να καταδειχθεί ως ο αναιρέτης του πόνου, η αιτία της κατάργησής του, το λυτρωτικό φάρμακο για την κατανίκησή του. Ο Χριστός μας προσέρχεται στη Ναίν και επιτελεί το θαύμα, μόνο και μόνο για να δώσει ένα μήνυμα στην οικουμένη, στον κάθε άνθρωπο, ότι ο πόνος είναι κατάσταση αναστρέψιμη. Μπορεί να φαίνεται ως θηρίο έτοιμο να καταπιεί τον κάθε άνθρωπο, στην πραγματικότητα όμως έχει ήδη καταβληθεί και κατανικηθεί από τον λυτρωτή του ανθρώπινου γένους.

Το μόνιμο λάθος της ανθρωπότητας είναι ότι αρνείται να καταφύγει στον Χριστό ως τον αναιρέτη του πόνου και δοτήρα της χαράς. Κι όμως, ο ίδιος ο Χριστός απευθυνόμενος στους μαθητές του μίλησε με τον πλέον αξιόπιστο τρόπο για τη χαρά που ο ίδιος προσφέρει και την οποία κανείς δεν μπορεί να του την πάρει (Ιω. 16,22). Μετά την Ανάσταση του τους προσφώνησε με την ευχή να έχουν χαρά, «χαίρετε» (Ματθ. 28,9). Και ως κληρονομιά του κάθε δικού του ανθρώπου προσδιορίζει την άληκτη μακαριότητα της Βασιλείας του, «ένθα ο των εορταζόντων ήχος ο ακατάπαυστος και η απέραντος ηδονή των καθορώντων» το άρρητο κάλλος του προσώπου του Χριστού, προσδιοριζομένου ως «του όντως εφετού και της ανεκφράστου ευφροσύνης των αγαπώντων» Αυτόν.

Ο πόνος δεν πνίγεται και η χαρά δεν βρίσκεται σε μεθόδους της ανθρώπινης επινοητικότητας, φαντασίας ή και θρησκοληψίας ακόμα. Ο πόνος καταργείται και η χαρά αναδεικνύεται στην ουσιαστική μας σχέση με τον Θεάνθρωπο Χριστό, ο οποίος είναι ο αναιρέτης του πόνου και η αιτία και πηγή της χαράς. Γι' αυτό και στην όποια πληγή, την όποια θλίψη, την όποια τρικυμία της ζωής, το βλέμμα σταθερά προσηλωμένο σ' Αυτόν, η απόλυτη εμπιστοσύνη μας στην πρόνοια του αταλάντευτη, η καταφυγή μας στην αγάπη του μονόδρομος, όχι απλώς για ν' αντέξουμε την όποια δυστυχία και τον πόνο, αλλ' «ίνα η λύπη υμών εις χαράν γενήσεται» (Ιω. 16,20).

Πηγή: www.agiazoni.gr